

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoP/100/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2714200377
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Krajčovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2714200377.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a členov senátu: JUDr. Andrea Dudášová a Mgr. Jozef Mačej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: C. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Senici, dieťa rodičov - matka: Ing. K. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXXX/XX, Y., zastúpená advokátom: JUDr. Ján Pekar, Potočná 191/39, Skalica a otec: C. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXX/XX, T., zastúpený advokátkou: JUDr. Alena Arbetová, Námestie sv. Martina 3A, Holíč, o zmenu úpravy styku otca s maloletým dieťaťom, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu Skalica zo dňa 08.10.2014, č.k. 6P/15/2014-111, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd zmenil rozsudok Okresného súdu Skalica, č.k. 6P/23/2013-145 zo dňa 10.07.2013 v časti úpravy styku otca s mal. C. a upravil styk otca s mal. C. tak, že otec je oprávnený stykať sa s mal. C. nasledovne:

- každý páry týždeň v roku od piatku od 15.00 hod. do nedele do 18.00 hod.
- každý nepáry týždeň v roku v piatok od 15.00 hod. do 18.00 hod.
- každý týždeň v stredu od 15.00 hod. do 18.00 hod.
- každoročne počas Veľkonočného pondelka od 8.00 hod. do 18.00 hod.
- každý páry rok od 23.12 od 9.00 hod. do 25.12. do 18.00 hod.
- v čase od 28.12. od 9.00 hod. nepárneho roka do 03.01. do 18.00 hod. nasledujúceho párneho roka
- každoročne počas letných prázdnin od 07.07. od 9.00 hod. do 16.07. do 18.00 hod., a od 07.08. od 9.00 hod. do 16.08. do 18.00 hod.

s tým, že matka je povinná maloleté dieťa na styk s otcom pripraviť a v určenom čase otcovi odovzdať v mieste jej bydliska a otec je povinný maloleté dieťa matke v určenom čase na rovnakom mieste vrátiť. O trovách konania rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Rozhodnutie prvostupňový súd odôvodnil právne aplikáciou ust. § 26, § 36 ods. 1, § 24 ods. 4, § 25 ods. 1, 2, 3, 4 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „Zákon o rodine“), § 163 ods. 2, § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. Vecne argumentoval tým, že z vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu veci súd vyvodil záver, že je dôvodné pristúpiť k zmene predchádzajúceho súdneho rozhodnutia, ktorým bolo upravené právo styku otca s dieťaťom, a to vzhľadom na zmenu pomerov, ktorá je podľa názoru súdu závažnejšieho, výrazného významu. Súd dospel k záveru, že došlo k zmene pomerov (okolností) a je potrebné rozhodnúť o rozšírení styku otca s maloletým dieťaťom. V čase posledného rozhodnutia o styku otca s maloletým

matka bola na rodičovskej dovolenke a zabezpečovala celodennú starostlivosť o mal. C.. V súčasnej dobe už matka nezabezpečuje celodennú starostlivosť o maloletého, nakoľko medzičasom mal. C. nastúpil už do materskej škôlky, kde sa výborne adaptoval, v škôlke si ihneď zvykol, bez problémov v škôlke maloletý aj prespáva. Na strane otca nastala zmena pomerov v tom, že kým pri poslednej úprave býval v Rakúsku od pondelka do štvrtka, v súčasnej dobe otec chodí domov každý druhý deň a má tak viacej možností bývať s maloletým. V neposlednom rade súd skúmal záujem maloletého, ktorý je prvoradým hľadiskom pri každej úprave týkajúcej sa maloletého dieťaťa (bez ohľadu na to, či sa jedná o prvotné rozhodnutie alebo následné, kde sa skúma zmena pomerov) a dokonca by mal mať prednosť pred striktným a príliš formalistickým ponímaním zmeny pomerov ako takej, obzvlášť pri zmene úpravy styku toho ktorého rodiča s maloletým dieťaťom. Pri otázke záujmu maloletého dieťaťa na rozšírení styku otca s mal. C. súd hodnotil doterajší vplyv stýkania sa s otcom na maloletého a za týmto účelom aj požiadal psychológa referátu poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Senica o vykonanie pohovoru s rodičmi a maloletým dieťaťom. Zo správy psychológa z odborného poradenstva mal súd preukázané, že mal. C. má vytvorenú silnú citovú väzbu k obidvom rodičom, obidvom rodičom dôveruje, cíti sa pri nich bezpečne, prežíva veľmi pozitívne čas trávený s nimi, teda aj s otcom. Prejavoval nadšenie, keď si s otcom plánovali spoločný program, tešil sa, spomínal aj starých rodičov zo strany otca, tešil sa, že bude spinkať s tatkom. Rozšírenie styku otca s maloletým vníma psychológ pozitívne, pričom zachovanie citových väzieb s otcom je dôležitý element ďalšieho vývinu maloletého. Súd sa nestotožnil s tvrdením matky, že od posledného rozhodnutia uplynul veľmi krátky čas, doba len jedného roka a teda neprišlo k zásadnej zmene pomerov, v dôsledku ktorej by mohol súd zmeniť predchádzajúce rozhodnutie. Tak ako je vyššie uvedené, súd má za to, obzvlášť pri úprave styku, že zmenu pomerov nie je možné merať časovým hľadiskom. Súd mal preukázanú zmenu pomerov predovšetkým na strane maloletého, ktorý už nie je v celodennej starostlivosti matky, ale medzičasom nastúpil do materskej škôlky, kde sa výborne adaptoval, bez problémov v škôlke maloletý spáva. Aj z týchto skutočností mal súd preukázané, že maloletý nie je utiahnuté, ustráchané dieťa, čo tiež nasvedčuje tomu, že nie je namieste obava z toho, že by maloletý nezvládal byť s otcom v rámci úpravy styku aj po dlhšiu dobu. Naopak, doterajší styk otca s maloletým má na neho pozitívny vplyv, pričom neboli ani správou psychológa zaznamenané žiadne indicie, že by maloletý potreboval ešte dlhší čas na akési zvykanie si na nastolený režim, na ktorý poukazovala matka. Súd tiež pripomína, že už pri pôvodnom rozhodovaní matka nesúhlasila s prespávaním maloletého u otca s odôvodnením, že je ešte veľmi malý na to, aby prespával u otca, čo by mohlo na maloletého vplývať negatívne, no tieto obavy matky sa nenaplnili, ba práve naopak, počas doby celého roka má súd preukázané, že stýkanie sa otca s maloletým má na maloletého pozitívny vplyv. Súd má za to, že je potrebné prehlbovať a rozvíjať citový vzťah maloletého k otcovi vo väčšej miere, ako tomu bolo umožnené doteraz. Nie je tu žiaden dôvod, aby s otca bol len akýsi „víkendový rodič“ poukazujúc na vzájomný vzťah otca a mal. C.. Súd je tohto názoru, že je možné pristúpiť k rozšíreniu styku otca s maloletým, a to s poukazom na potrebu prehlbovania a rozširovania citových väzieb maloletého k otcovi. Súd mal v konaní preukázané, že otec sa s maloletým pravidelne stýka tak, ako bolo určené v poslednom súdnom rozhodnutí, pričom maloletý domácnosť otca už dôverne pozná, u otca bez problémov spáva. Mal. C. sa na stretnutia s otcom veľmi teší, teší sa tiež, že bude u otca aj spať, v domácnosti u otca sa maloletý cíti bezpečne. Otec má záujem prehlbovať vzájomný citový vzťah k mal. C., venuje sa mu, dokáže zabezpečiť počas styku starostlivosť o maloletého, chodia spoločne na výlety, často otec bráva maloletého aj medzi iných ľudí a ostatné deti. Maloletý sa tiež teší na rodinu otca a to starých rodičov. Súd má za to, že je v záujme maloletého, aby sa prehlboval jeho citový vzťah k otcovi vo väčšej miere, ako je tomu doposiaľ. Otec má záujem podieľať sa na jeho výchove a na rozvoji osobnosti dieťaťa, pričom otec má všetky predpoklady, aby zvládol starostlivosť o maloletého počas úpravy styku aj v širšej miere. Negatívny postoj matky k rozšíreniu bežného styku otca s maloletým, čo i len o jednú noc, nie je založený na racionálnych dôvodoch. Súd taktiež poukazuje na to, že matka nesúhlasí, aby maloletý prespával počas víkendu u otca o jednu noc navyše, na druhej strane ale súhlasí, aby maloletý počas letných prázdnin bol u otca celý týždeň. Pokiaľ ide o neobvyklé správanie sa maloletého, na ktoré poukazovala matka (rozrušenosť, nespavosť, pocikávanie) nebolo preukázané, že na uvedenom by mal podiel otec, preto nie je možné uvedené pripísať na ťarchu otca. Samotný psychológ uviedol, že dané prejavy správania u maloletého môžu byť varovným signálom pre rodičov, že dieťa ťažšie znáša rozchod rodičov a rozpad úplnej rodiny. Preto je žiaduce, aby si rodičia uvedomili, že maloletý potrebuje obidvoch rodičov, je potrebné, aby čo najviac času mohol tráviť s obidvomi rodičmi. V konaní neboli preukázané žiadne objektívne ani subjektívne prekážky, ktoré by bránili otcovi stráviť s maloletým viac času, pričom podľa názoru súdu je potrebné rozšíriť úpravu bežného styku o jednu noc, tak ako žiadal otec, a to v záujme prehlbovania a rozvíjania jeho citového vzťahu k otcovi vo väčšej miere. Súd preto rozšíril bežný styk otca na každý páry týždeň v roku od piatku od 15.00 hod. do

neделе do 18.00 hod. a každý týždeň v stredu od 15.00 hod. do 18.00 hod. Treba si skutočne uvedomiť, že ide o minimálne rozšírenie po dobu jednej noci z piatka na sobotu a počas troch hodín vždy v stredu.

Ostatnú úpravu styku ako každý nepárny týždeň v roku v piatok od 15.00 hod. do 18.00 hod., každoročne počas Veľkonočného pondelka od 8.00 hod. do 18.00 hod., každý páry rok od 23.12 od 9.00 hod. do 25.12. do 18.00 hod. a v čase od 28.12. od 9.00 hod. nepárneho roka do 03.01. do 18.00 hod. nasledujúceho párneho roka súd prvého stupňa prevzal z pôvodného rozhodnutia bez zmien, nakoľko v tejto časti súd nezistil potrebu zmeny jej úpravy.

Súd napokon rozšíril úpravu styku aj na letné „prázdniny“ (letné mesiace), keď sa otec bude môcť sťkať s maloletým každoročne počas letných prázdnin od 07.07. od 9.00 hod. do 16.07. do 18.00 hod., a od 07.08. od 9.00 hod. do 16.08. do 18.00 hod. (teda 10 dní v mesiaci júl i august). Súd sa nestotožnil s pôvodným názorom matky, že úprava styku špeciálne počas letných prázdnin je pre maloleté dieťa v predškolskom veku bezpredmetná. Ide síce o dieťa predškolského veku, u ktorých by sa zdalo, že rozlišovanie obdobia na školský rok a prázdniny je bezvýznamné, no nie je tomu celkom tak. Je potrebné si uvedomiť, že aj veľa predškolských zariadení má počas letných mesiacov „prázdniny“. Treba však uviesť, že sa jedná skôr v spoločnosti o bežne zaužívaný termín „letných prázdnin“ ako obdobia, počas ktorého ľudia v pracovnom pomere často čerpajú dovolenky a teda je to ideálny čas na prežitie spoločných chvíľ rodičov s deťmi, kedy sa takýmto intenzívnym spoločným trávením voľných dní (dovolenky a pod.) najlepšie upevňujú ich vzájomné vzťahy. Nie je predsa namieste, aby rodič nemajúci dieťa v osobnej starostlivosti mohol po prvý krát absolvovať dovolenku so svojim dieťaťom až v školskom veku, zvlášť keď sú medzi rodičom a dieťaťom také pozitívne vzťahy, ako je tomu v tomto prípade. Napokon treba však uviesť, že samotná matka súhlasila s úpravou styku aj počas letných prázdnin na dobu 7 dní v mesiaci júl i august, naproti tomu otec žiadal 15 dní v každom mesiaci kvôli možnosti absolvovania rodinnej dovolenky aj s maloletým. Súd napokon vzhľadom na uvedené rozšíril styk otca s maloletým aj na letné prázdniny (letné mesiace) v rozsahu 10 dní v mesiaci júl i august, čo je dostatočný čas napr. aj pre absolvovanie spoločnej rodinnej dovolenky s maloletým dieťaťom.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania, vzhľadom k tomu, že konanie sa mohlo začať i bez návrhu.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie matka, ktoré odôvodnila tým, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Doteraz skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. d), e), f) v spojení s § 205a ods. 2 O.s.p.). Poukázala na to, že nesúhlasí s rozšírenou úpravou styku tak ako ju realizoval súd napadnutým rozsudkom. Predovšetkým ide o pretrvávajúce problémy v správaní sa mal. C. pri realizácii styku s otcom (rozrušenosť, plačlivosť, nespavosť, pocikávanie), kvôli ktorým maloletý zjavne potrebuje dlhšie adaptačné obdobie, kým bude pripravený na ďalšiu zmenu jeho režimu pri stretávaní sa s otcom. Je pravdou, že v čase prvého rozhodovania súdu prvého stupňa v júli 2013 existovali iné okolnosti, pretože maloletý bol extrémne citovo naviazaný na matku, pričom rodičia prestali po rozpade vzťahu spolu bývať a maloletý ešte len pomaly začínal vnímať prítomnosť otca, resp. prítomnosť otca bez prítomnosti matky. Začínal si zvykať na novú situáciu rozpadu vzťahov jeho rodičov. Rozsudkom zo dňa 10.07.2013 určil okresný súd prvýkrát mantinely realizácie styku otca s mal. C. a maloletý bol teda nútený nabehnúť na daný novozavedený režim. Matka opakovane zdôrazňovala skutočnosť, že adaptačný proces nebol pre ňu jednoduchý, maloletého syna musela a musí pripravovať na stretnutia s otcom, túto úlohu si však svedomito plní tak, aby uvedené stretnutia tiež odovzdávania mal. C. prebiehali čo najviac bezproblémovo. Matka v apríli 2014 navštívila ÚPSVaR Senica ako aj psychologičku D. v Senici, iniciovala pomoc riešenia problematickej komunikácie s otcom a odovzdávania mal. C. cez projekt neziskovej organizácie Orchidea. Medzitým začal mal. C. od septembra 2013 navštevovať materskú škôlku a teda sa v jeho nízkom veku dialo príliš veľa zmien naraz. Pokiaľ ide o prebiehajúci styk v terajšom režime, pomaly si naň začínal maloletý zvykať, avšak s poukazom na tvrdenia matky sa ešte úplne neadaptoval a potrebuje na to dlhší čas. Matka neodmieta rozširovanie styku medzi otcom a maloletým v budúcnosti, čo vyplýva aj z jej doterajších podaní a prednesov, avšak nesúhlasí s opakovanými zmenami režimu mal. C. v tak krátkych časových intervaloch. Nepovažuje to za prospešné z hľadiska záujmu štvorročného maloletého dieťaťa, ktorý by mal mať pri výchove istotu a mal byť vychovávaný v stabilnom výchovnom prostredí, nie s neustálymi zmenami režimu plynúce z požiadaviek otca. Otec v priebehu konania niekoľkokrát zmenil svoj návrh, čo svedčí o jeho nestálosti,

o nestálosti jeho požiadaviek menených každú chvíľu, čo neprispieva k stabilnému týždennému režimu nevyhnutnému pre zdravý vývoj štvorročného dieťaťa. Pokiaľ otec vo svojich písomných podaniach tvrdí, že privykanie mal. C. na nový režim stretávania sa s ním je podľa súdneho rozhodnutia prebiehalo hladko, bez akýchkoľvek problémov a komplikácií, toto sa ukázalo ako nepravdivé tvrdenie o čom svedčí aj to, že koncom roka 2013 prišiel otec aj s maloletým na úrad, kde poukazoval na problémy v stretávaní sa, pričom aj z chovania maloletého, ktoré bolo nezvyčajné bolo zrejmé, že pri realizácii styku sú problémy. V súčasnosti o svojom otcovi rozpráva, že sa spolu hrajú a že tam nechce spať. Súd prvého stupňa zodpovedajúcim spôsobom nevyhodnotil, neakceptoval a nebral na zreteľ vyššie špecifikované závažné skutočnosti a pokiaľ ide o správu z odborného poradenstva zo dňa 04.09.2014, na ktorú súd odkazuje a z veľkej časti ňou odôvodňuje napadnuté rozhodnutie namieta, že sa pred jej vydaním neuskutočnilo plánované spoločné stretnutie všetkých troch, tzn. otca, matka a mal. C.. Tiež nesúhlasila z rozšírením styku počas letných mesiacov o 10 dní v júli a o 10 dní v auguste. Vzhľadom k osobitosti tohto prípadu sa jedná o odlúčenie mal. C. od matky na neprimerane dlhú dobu, pričom v tejto súvislosti sa matka vyjadrila aj na poslednom pojednávaní. Ďalej dôsledkom rozšírenia bežného styku o každý párný piatok už od 15:00 hod. je, že otec bude oprávnený stretávať sa s maloletým synom vždy v piatok od 15.00 hod. do 18.00 hod., tzn. aj párnny aj neprávnny týždeň, k čomu sa pridalo tiež rozšírenie bežného styku o každú stredu od 15.00 hod. do 18.00 hod., aj právny aj nepárny týždeň. Je pravdou, že matka bola doteraz buď na rodičovskej dovolenke alebo nezamestnaná a mohla s mal. C. tráviť podstatne všetok svoj čas, okrem jeho času stráveného v škôlke a s otcom. Táto situácia sa však zmenila od novembra 2014, kedy matka nastupuje do práca na pracovnú pozíciu vedúcej predajne v T.. Pokiaľ teda ide o víkendy otec bude oprávnený stykať sa s mal. C. počas tohto obdobia viac ako polovicu jeho voľného času, tzn. jeden týždeň od piatka poobede až do nedele a druhý týždeň piatok poobede, pričom doobeda bude mal. C. v škôlke a matka v práci. Takýto nevyvážený styk nie je žiaduci ani u starších detí, nie pri štvorročnom dieťati. Obdobná situácia nastane aj pri stredách. Ďalším závažným faktom je práca otca v Rakúsku. Podľa jeho tvrdení nedošlo k žiadnej zmene pomerov, nakoľko naďalej pracuje v Rakúsku od pondelka do štvrtka tak ako tvrdil pri prvom súdnom konaní a podľa jeho tvrdení sa mu malo zmeniť len to, že v Rakúsku netrávi čas sústavne, ale chodí domov každý druhý deň, čo by inak logicky vychádzalo v utorok a vo štvrtok, pričom styk požadoval práve aj v stredu. Súd mu pritom upravil rozsudkom styk v stredu už od 15.00 hod. pravdepodobne spoliehajúc sa na jeho tvrdenie, že si to bude vedieť v práci zariadiť. Tiež poukázala na to, že otec má pozastavenú podnikateľskú činnosť už od 01.09.2014 do 30.06.2015, čiže je otázne čo vlastne otec momentálne robí, akou formou vykonáva pracovný pomer a aký je to pracovný režim, či pravidelný alebo nepravidelný. Ak nemá stabilnú prácu, nevie ani zabezpečiť plynulosť a pravidelnosť realizácie styku s maloletým synom. Otec sa však spolieha na to, že ak nebude stíhať prísť po mal. C., vyzdvihne ho jeho sestra, alebo mama. V takomto prípade nie je rozšírenie styku vôbec dôvodné, ak nemá mal. C. v stanovenom čase vlastne byť so svojím otcom. Pokiaľ ide o vrátenie maloletého po realizácii styku, ani tu otec nerešpektuje súčasné súdne rozhodnutie, keď ho matke odovzdáva s oneskorením. Túto skutočnosť sám potvrdil na pojednávaní, keď matka založila výpisy SMS správ, ktoré sú zrkadlom ich vzájomnej komunikácie. Na rozdiel od otca matka je vždy včas a riadne pripravená odovzdať mu mal. C., resp. ho prevziať naspäť. Namieta, že ani kolízny opatrovník, ani súd sa nezaoberal obsahom predložených SMS správ, ale ani so spoluprácou matky s neziskovou organizáciou Orchidea. Otec k tejto spolupráci nebol naklonený a neumožnil mu návštevu pracovníka tejto spoločnosti doma, stretol sa s ním len pred domom. Matka nedôveruje otcovi, že si príde maloletého prevziať včas, tak ako je stanovené súdnym rozhodnutím a ani to, že ho včas vráti, o čom svedčí doterajší priebeh styku. Na otca sa v tomto smere nemôže spoliehať. Navrhla preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že návrh otca na rozšírenie styku v celom rozsahu zamietne.

Otec a kolízny opatrovník odvolanie nepodali.

Otec sa k doručenému odvolaniu matky vyjadril písomným podaním prostredníctvom svojej právnej zástupkyne. Uviedol, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa považuje za vecne správny a zohľadňujúci záujem dieťaťa. S odvolaním matky a dôvodmi uvedenými v odvolaní v celom rozsahu nesúhlasí. V prvom rade poukázal na účelovosť a rozpornosť tvrdení matky, keď matka na jednej strane uvádza, že nechce brániť styku maloletého s otcom, a na druhej strane robí všetko preto, aby sa styk nerozšíril. Z jej výpovede (zo dňa 21.05.2014) vyplýva, že sa maloletý na stretnutie s otcom teší, styk prebieha bez problémov, ale ona má problém s tým, keď maloletý prespáva u otca viacej nocí. Ohľadom rozšírenia styku uviedla, že na budúci rok, tzn. aktuálny rok 2015 by už súhlasila s rozšírením styku aj celý víkend piatok - nedeľa, aj počas letných prázdnin. Na ďalšom pojednávaní 08.10.2014

už s rozšírením styku počas letných prázdnin súhlasila. Z uvedeného dôvodu nie je jasné z akého dôvodu matka podala odvolanie a z akého dôvodu navrhuje, aby odvolací súd návrh zamietol, keď sama súhlasila s rozšírením styku. Európsky súd opakovanne vyjadril, že deti majú právo na výchovu a stretávanie sa s oboma rodičmi. Odborná verejnosť konštatuje, že obeťou rozchodu rodičov dieťaťa je vždy najmä dieťa. To len ťažko nesie odlúčenie svojich rodičov a de facto aj stratu jedného z nich. Preto sa moderná právna teória snaží chrániť jediný subjekt, ktorý sa nemôže chrániť sám, a teda sa snaží čo najlepšie zachovať vzťah dieťaťa s oboma rodičmi. Rozšírenie styku je preto legitímnou požiadavkou otca a je v záujme samotného maloletého. Súd nakoniec nerozšíril styk nad rámec odporúčania odborníka - psychológa, ale styk vymedzil v jeho zmysle. Odbiť konštatovanie matky, že maloletému zmeny režimu škodia, jej v odvolaní deklarovaným záujmom a vzdelaním v inom odbore by bolo zjednodušením. Preto poukázal na fakt, že maloletý chce byť s ním, pričom psychológ potvrdzuje túto jeho túžbu a rozšírenie styku vidí v jeho najlepšom záujme. Matka sa opakovanne snaží tvrdiť, že údajné problémy v správaní maloletého sú vinou otca, a to i napriek tomu, že psychológ povedal, že mu nemôžu byť dávané za vinu. U neho maloletý prespáva vždy slušne, bezprostredne a šťastne. Podľa odborníka môže maloletý takto prejavovať skutočnosť, že sa nedokázal preniesť cez rozchod rodičov. Možno je to spôsobené aj tým, že nemôže byť s otcom toľko koľko by v skutočnosti chcel. Tento pocit má najmä na konci stretnutí, kedy maloletý úmyselne predlžuje čas byť s ním a to tým, že zrazu je hladný alebo chce ísť na WC a pod. Matkine údajné riešenie prejavov maloletého po realizácii styku nepotvrdil žiadny odborník, ani nik okrem samotnej matky, ktorá sa sama vyjadrila, že nesúhlasí s rozšírením styku, hoci ten je v záujme maloletého. Zdôraznil, že otec v súčasnosti už nepracuje počas celého týždňa v Rakúsku, chodí pravidelne domov a hľadá si prácu na Slovensku, aby mohol byť čo najviac so synom. Nepovažoval za potrebné, aby preukazoval vzťah jeho a maloletého tak ako aj vzťah maloletého a matky, stretnutím sa s matkou. Uvedené by bolo len ešte viac zmiast' maloletého, ktorý by si mohol myslieť, že sa s matkou k sebe vrátia. Toto by nebolo šťastným, najmä pre samotného maloletého. Maloletý sa však na neho teší a správa sa k nemu s dôverou a láskou. Nie je mu teda zrejmé, prečo by mal ktokoľvek vrátane matky túto citovú väzbu akokoľvek narušovať. Všetci s výnimkou matky poukazujú na pozitívny dopad stretnutí maloletého s ním. Odborníci, ktorí chránia záujem maloletého jednoznačne odporúčili rozšírenie styku. Uvedené je teda tým najsilnejším argumentom a dôvodom prečo by malo k rozšíreniu styku prísť. Matka by nemala venovať čas na snahu zmeniť to, po čom maloletý túži a čo je navyše v jeho záujme. Skôr by mali spoločne maloletého vychovávať a neprenášať ich rozchod na neho. Maloletý má právo byť s ním rovnako ako má právo byť s jeho matkou. Toto právo mu nemôže byť odopierané a malo by byť naopak podporované a chránené. O život maloletého sa zaujíma. To, že s maloletým má takto vynikajúci vzťah a lásku, by malo byť pre matku odmenou, rovnako ako je to pre neho odmenou, že maloletý má rovnako vynikajúci vzťah s matkou. Navrhol preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

Kolíznym opatrovníkom sa k doručenému odvolaniu matky písomne nevyjadril.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. d) a f) O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 212 ods. 1 písm. a) v spojení s § 81 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu matky maloletého nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny.

Pretože odvolací súd preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie podmienok na rozšírenie styku otca s maloletým, keď prvostupňový súd vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, pričom jeho výsledky náležite vyhodnotil a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, s poukazom na ust. § 219 ods. 2 O.s.p. odkazuje na správne, podrobné a presvedčivé v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p. vyhotovené písomné odôvodnenie rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvostupňového súdu odchýliť a preto nemôže dať za pravdu odvolateľke.

Z obsahu spisu vyplýva, že Okresný súd Skalica rozsudkom č.k. 6P/23/2013-145 zo dňa 10.07.2013 zveril mal. C. do osobnej starostlivosti matky, otec bol zviazaný prispievať na výživu mal. C. sumou 130,- Eur mesačne a taktiež bol upravený aj styk otca s maloletým a to tak, že otec je oprávnený sa

stýkať s mal. C. každý párný týždeň v roku v sobotu od 9.00 hod. do nedele do 18.00 hod., každý nepárny týždeň v roku v piatok od 15.00 hod. do 18.00 hod., počas Veľkonočného pondelka každoročne v čase od 8.00 hod. do 18.00 hod., každý párný rok od 23.12 od 9.00 hod do 25.12. do 18.00 hod., v čase od 28.12. od 9.00 hod. nepárneho roka do 03.01. do 18.00 hod. nasledujúceho párneho roka s tým, že matka je povinná maloleté dieťa na styk s otcom pripraviť a v určenom čase otcovi odovzdať v mieste jej bydliska a otec je povinný maloleté dieťa matke v určenom čase na rovnakom mieste vrátiť. V čase poslednej úpravy styku súd vychádzal z toho, že matka bola na rodičovskej dovolenke a zabezpečovala celodennú starostlivosť o mal. C.. Matka už pri pôvodnom rozhodovaní nesúhlasila s prespávaním maloletého u otca s odôvodnením, že je ešte veľmi malý na to, aby prespával u otca. Otec pracoval v Rakúsku, kam za prácou odchádzal v pondelok ráno a naspäť domov sa vracal vo štvrtok večer, teda počas týždňa býval v Rakúsku. Otec mal záujem, aby maloletý u neho prespával. Mal. C. bol v celodennej starostlivosti matky. Rodičia žili v spoločnej domácnosti do druhého roku veku dieťaťa. Maloletý a otec mali medzi sebou vytvorený dobrý vzťah. Styk počas letných prázdnin nebol upravený, nakoľko bolo potrebné zohľadniť vek maloletého dieťaťa, ako aj skutočnosť, že maloletý nebol v dlhšom časovom odlúčení od matky, pričom bolo zdôraznené, že časom sa preukáže, či maloletý bude schopný prespávať u otca aj dlhšie.

Otec maloletého naďalej býva v rodinnom dome u jeho rodičov a naďalej pracuje v Rakúsku. Situácia na jeho strane od posledného rozhodnutia sa zmenila v tom, že každý druhý deň chodí domov a každý piatok, sobotu a nedeľu býva doma. Prácu si vie zariadiť tak, aby bol v daný čas s maloletým. V Rakúsku pracuje ako živnostník, roznáša letáky. Styk s maloletým prebieha bez problémov. Matka dodržiava styk tak ako je upravený rozsudkom. Maloletý prespáva u otca každý druhý víkend zo soboty na nedeľu, žiadny problém s tým nie je. Sám maloletý sa vyjadril, že chce byť s otcom dlhšie. Majú medzi sebou dobrý vzťah, majú sa radi. Chodia spolu na výlety, hrajú sa spolu. Maloletý si u otca zvykol, nikdy u otca neplakal. Neobvyklé správanie sa maloletého, na ktoré poukazovala matka sa u maloletého, keď je v domácnosti otca nevyskytujú. Maloletý je u otca šťastný. S maloletým je aj otcova rodina - rodičia, poprípade otcova sestra. Maloletý má u otca svoju posteľ. Maloletý sa nikdy nepýtal ísť skorej za matkou. Asi päťkrát sa stalo, že otec meškal, keď mal vrátiť maloletého, bolo to niekedy 10 minút, niekedy pol hodiny. Dôvody meškania boli na strane maloletého, buď bol na WC, alebo chcel dojesť, alebo iné veci. Maloletý je u otca úplne normálny, nevyskytujú sa problémy v správaní, je šťastný. Maloletý počas Vianočných sviatkov u otca trávil 6 nocí a 7 dní. Pre otca nie je problém ak by sa mohol s maloletým stretávať v stredu od 15.00 hod. do 19.00 hod. Niekedy sa stáva, že maloletý po ukončení styku nechce ísť domov, a s vyjadruje, že by chcel byť u otca dlhšie a u neho aj spať. Počas styku s maloletým trávi čas najmä v obci T. na adrese T. XXX. Vlastníkom rodinného domu sú otcovi rodičia.

Na strane matky a maloletého nastala zmena v tom, že matka už nie je na rodičovskej dovolenke. Matka po rozhodnutí súdu prvého stupňa nastúpila do pracovného pomeru ako vedúca predajne. Mal. C. nastúpil od 14.09.2013 do materskej škôlky. V škôlke sa adaptoval bez problémov, hneď v škôlke prespával, neplakával za matkou. Do škôlky chodí rád. Matka styk v zmysle rozsudku dodržiava. Maloletý sa k otcovi teší, po návrate podľa tvrdení matky, je maloletý je rozrušený, plačlivý, v noci sa budí, stalo sa, že sa aj pocikal. Matka bola s maloletým aj u psychologičky, mali len jedenkrát sedenie, pričom nebolo potrebné, aby s maloletým chodili k psychologičke. Maloletý má dobrý vzťah k otcovi. Matka nesúhlasila z rozšírením bežného styku o jednu noc a pokiaľ ide o letné prázdniny matka súhlasila, aby sa otec mohol stýkať s maloletým počas jedného týždňa v mesiaci júl a jedného týždňa v mesiaci august. Dôvod, pre ktorý nesúhlasí s rozšírením je ten, že maloletý je ešte maličký a na režim si ešte len zvyká. Potrebuje ešte dlhší čas na to, aby mohol bývať u otca dlhšie.

Zástupca kolízneho opatrovníka poukázal na správu psychológa z odborného poradenstva. Doporučil rozšíriť styk otca s maloletým pokiaľ ide o bežný styk o jednu noc, teda od piatku do nedele. Taktiež súhlasil s rozšírením styku v stredu. Pokiaľ ide o letné prázdniny tu sa skôr pridržiava názoru matky, vzhľadom na vek dieťaťa upraviť styk na dobu jedného týždňa v mesiaci júl a jeden týždeň v mesiaci august. Taktiež pokiaľ ide o vianočné sviatky je možné rozšíriť styk.

Správou ÚPSVaR Senica z prešetrenia pomerov mal súd preukázané, že matka s maloletým býva v Y. vo dvojizbovom byte, ktorý je v jej osobnom vlastníctve. Byt je dostatočne zariadený a udržiavaný v čistote a poriadku. Matka v čase šetrenia bola nezamestnaná, evidovaná na ÚPSVaR. Otec býva v rodinnom dome jeho rodičov, kde má otec k dispozícii dve izby. Domácnosť je udržiavaná v čistote a poriadku. Starostlivosť o maloletého zabezpečuje matka. Otec o maloletého prejavuje záujem, venuje sa mu, chodia na výlety. Mal. C. navštevuje materskú školu. Vzťah k obidvom rodičom sa javí

ako bezproblémový, kontakt s nimi je spontánny a prirodzený. Obaja rodičia majú zjavný záujem o maloletého, pravidelne sa o dieťa informujú. Spolupráca s rodičmi je dobrá.

Zo správy psychológa z odborného poradenstva ÚPSVaR Senica, Referátu poradensko-psychologických služieb súd zistil, že boli zrealizované celkom 4 stretnutia. Maloletý neustále vyžadoval prítomnosť rodiča - matky alebo otca. U maloletého bola viditeľná výrazná citová väzba k obidvom rodičom, veľmi často sa počas stretnutia pritulil k matke i otcovi. V kontakte s obidvomi rodičmi sa správaj prirodzene. Maloletý prejavil nadšenie, keď mu matka alebo otec navrhli spoločne trávený čas, napr. sa tešil ako pôjde s matkou na chatu a s otcom ku starým rodičom do T., kde bude aj spinkať s tatkom. Matka na stretnutí prezentovala kladný vzťah maloletého k otcovi, avšak žiada, aby otec nemanipuloval maloletého proti nej.

Z uvedeného potom vyplynul rozhodujúci záver, že mal. C. má vytvorenú silnú citovú väzbu k obidvom rodičom, obidvom rodičom dôveruje, cíti sa pri nich bezpečne, prežíva veľmi pozitívne čas trávený s nimi. Prejavoval nadšenie, keď si s otcom plánovali spoločný program, tešil sa, spomínal aj starých rodičov zo strany otca. Rozšírenie styku otca s maloletým je pozitívnym krokom. Zachovanie citových väzieb s otcom je dôležitý faktor ovplyvňujúci jeho ďalší vývin. Pokiaľ ide o neobvyklé správanie sa maloletého, na ktoré poukazovala matka (rozrušenosť, nespavosť, pocikávanie) psychológ uviedol na záver, že dané prejavy správania u maloletého môžu byť varovným signálom pre rodičov, že dieťa ťažšie znáša rozchod rodičov, rozpad úplnej rodiny.

Aj rodič, ktorému dieťa nebolo zverené do starostlivosti má právo v primeranom rozsahu podieľať sa na výchove dieťaťa v starostlivosti oň i na budovaní citových a rodinných väzieb. Realizuje sa to prostredníctvom styku tohto rodiča s dieťaťom. Zákon pritom v súdom prvého stupňa citovaných ustanoveniach uprednostňuje dohodu rodičov o styku s maloletým dieťaťom a iba ak sa rodičia nedohodnú, upraví styk autoritatívne súd. Pri rozhodovaní o rozsahu styku je dôležité zväziť okolnosti tak na strane maloletého dieťaťa: ako jeho vek, zdravotný stav, vzťah k rodičovi, ktorý ho nemá v starostlivosti, doterajší spôsob a rozsah styku, denný režim, ako aj okolnosti na strane rodičov ako ich vzájomný vzťah, ich časové a ekonomické možnosti, rodinné pomery, vzdialenosť medzi bydliskom dieťaťa a rodiča a podobne.

Odvolací súd zdieľa tiež názor, že vzhľadom na narušené vzťahy medzi rodičmi maloletého, medzi ktorými nedošlo k dohode ani pri prvej úprave styku otca s maloletým s prihliadnutím na námietky bolo vhodné a potrebné za vhodné rozsah styku otca s maloletým upraviť. Námietka matky, že od posledného rozhodnutia uplynul iba rok a maloletý je ešte maličký, neobstojí. Pri predchádzajúcom období maloletý bol zvyknutý na celodennú starostlivosť matky, bol ešte v útlom veku a aj napriek tomu sa stretávaniam otca prispôbil, k otcovi šiel bez problémov, dokonca sa na tieto stretnutia tešil, pričom matka v tomto zohrala pozitívnu úlohu, keď maloletého na styk vždy pripravila a stretávania otca so synom podporovala. Aktuálne maloletý je škôlkar, aj tejto situácii sa prispôbil bez problémov a na nové prostredie sa adaptoval. Maloletý v tomto roku dovŕši 5 rokov a stáva sa predškôlkom, čo je podstatný rozdiel oproti času, keď bol v celodennej starostlivosti matky. Prostredie, kde sa bude rozšírený styk otca s dieťaťom realizovať je maloletému dôverne známe a aj ľudia s ktorými sa tu stretáva sú mu blízki a maloletý je na nich zvyknutý. Podľa prešetrených pomerov, ide v tomto prostredí o usporiadané spoločenstvo blízkych ľudí, ktorí majú snahu otcovi v starostlivosti o maloletého pomôcť, k čomu ani matka nevzniesla námietky.

Posúdiac všetky rozhodné okolnosti tak na strane maloletého ako i na strane oboch rodičov, zohľadniac dobrý vzájomný vzťah otca a maloletého, ako aj vzťahy rodiny otca k maloletému s prihliadnutím na stanoviská oboch rodičov k rozsahu styku, odvolací súd dospel k záveru, že úprava styku ako o nej rozhodol súd prvého stupňa je okolnostiam primeraná a pre maloletého prospešná.

Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa, s použitím ust. § 219 O.s.p., ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté s použitím § 146 ods. 1 písm. c) v spojení s § 81 ods. 1 O.s.p., s použitím ust. § 224 ods. 1 O.s.p.

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.